

Ese de trei ori in seputa: Mercuri-a,
Vineri-a si Duminica, candu o cota intreaga, candu numai diumetate, adica dupa momentulu impreguiurilor.

Prețul de prenumerare:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
diumente de anu:	4 " "
patraru:	2 " "
pentru Romani si strainatate:	16 fl. v. a.
diumente de anu:	8 " "
patraru:	4 " "

Viena 6/18 dec. 1867.

O conferinta constatatòria de mai multi oficiri din regimintele fruntarielor militare s'a intrunit la Viena cu scopul a desbat si decide daca este bine sau nu se se desfiintieze regimintele de granitie, si a nume cele doue de la Varasdinu, celu de Petrovaradinu, celu germano-banaticu, serbo-banaticu si romano-banaticu.

In casulu daca conferintia se va pronunci pentru sustinerea acestor regiminti, va trebuil totodata se recomende reformele ce le va gasi de necesarie a se face in sistem a de pana acum.

Foile niemtiesci si unguresci ni spunu ca motivul conchiamarii acestei conferinti a fostu im bunatatile starii materiale a poporatiunei din granitie.

Scirile telegrafice ce sosescu din Zagrabia, capitala Croatiei, insciintieza caderi continue a partitei natiunali la alegerile de ablegati dietali. Nu mai suferi indoiela ca unionistii vor fi in majoritate si vor reesi cu planurile loru daca natiunali prin o procedura careva si cutari maniere nu li vor sci pune pedece. Observam in se ca unionistii croati nu sunt neci anesisti neci fusionisti casf cei din Transilvania cari pana mai ieri alalta-ieri inca se numiau unionisti, ba unii se nunescu astfel chiar si astadi candu li vine la socotela mintiunia.

Conferintia puterilor mari europene carea are se premurga si se pregatesca calea pentru conferintia cea mare in caus'a Romei, n'a naintatu neci cu unu pasiu positivu. Francia sustiene totusi propunerea si intetiesce. De alta parte relatiunile ei catra Itali'a se recescu pre di ce merge, in catu e temere ca pre candu i va succede a intruni conferintia, pre atunci va fi Itali'a carea se nu se invioiesca defel.

Ministrul Rusiei n'au ocasiune a se pronunci despre politic'a loru in parlamente casf ministrii tieriloru constiutuiali, deci cauta se se folosesc de diaristic'a ce li stia la despusestiune. Aceasta cercustantia urca importanta pareri aceloru diurnale. Asie judecàmu cuvintele „Invalidului rusescu“ de marti, 17 l. c. cari intre altele contineu: „ Mai nainte Francia credea cumca pentru pacea Europei este de lipsa ca densa se aiba relatiuni pacice catra Rusia. Candu Francia s'a apropiatu de Austria, s'a potutu contu pre pace, dar pre o pace indreptata contra estinderii confederatiunei nordice nemtiesci de catra Prusia si contra nisuintielor Rusiei d'a-si sprigini coreligiunarii din Turcia. Asemene pace contine simburele unei batalii europene. Cartea galbena (ce s'a asternutu corpului legalativu si contine actele diplomatic) s'a compusu sub influenti'a apropiarii austro-francesci. Imperatulu Napoleone a pus in cuventulu de tronu cateva cuvinte, cari dupa parerea lui aveau se multiamesca si pe Austria si pre Rusia, a vorbitu neotaritu despre im bunirea sortii crestinilor si intregitatea Turciei. Aceste fapte dovedescu esistint'a contiele-

gerii intre Francia si Austria. Guvernul francescu a primitu cu totulu parerile cabinetului austriacu in privintia cestiunii orientali. Afara de contilegerea in cestiunea orientala, esiste dejà o alianta in principiu inprivintia causei nemtiesci si a celei italiane. Tote acestea sunt resultatulu crisei politice din anulu trecutu. Daca politic'a de astadi nu se va poté delaturu, atunci pacea inarmata se va preface in batalia“.

De la diet'a Ungariei.

Pesta, 14 decembrie 1867.

Siedintia de astadi a casei reprezentantilor.

Presedinte: C. Szentivanyi; notariu: Radich. — Dintre ministri sunt de fatia: Andrassy, Wenckheim, Lonyay, Gorove, Eötvös si Miko.

Se autentica protocolulu siedintiei trecute, dupa acea arata presedintele ca au sositu mai multe petitiuni catra casa si pre urma se trece la ordinea dilei: desbaterea generala supra proiectului de lege care acum e prè cunoscutu.

Antaiulu vorbitoru e Olgyay care se dechiaru pentru propunerea lui Tisza. Dupa densulu are cuventu deputatului Deák. Intr'o cuventare lunga resuma tote cele dice pana acum, incordandu-se din respoteri a dovedi ca e necesitate mare a primi proiectul de lege. Se afunda si in istoria ca se arete ca si strabunii magiariloru, candu au alesu dinastia absburgica pe tronulu Ungariei, inca au adusu jertfa mare, insa acea jertfa a fostu de lipsa pentru ca tier'a se pote contu la ajutoriulu tierilor de sub sceptrulu absburgicu, in luptele ei ce le avea cu Turci'a. Continuandu mai departe ajunge si la 1848 si invinovatindu pe toti de atunci se invinovatesce si pe sine ca atunci nu s'a oferit u buna voia, casf acum, contribuirea din partea Ungariei la detoriele statului, ci s'au opusu, cea ce a scarbitu pe toti liberalii nemtiesci si-i facetu contrari Ungariei. Cuventarea e cam lunga dura tare arare ori intrerupta de vivate.

Paulu Papp vorbesce pentru propunerea lui Ghyczy; Vadnay pentru proiectul de lege.

S. Bernát springesce propunerea lui Tisza.

Kurz vorbesce pentru proiectul de lege. Madarász se urca pe tribuna si incriminea pe barbatii vecchi de statu ai Austriei, cari au cautatu numai ca se derime Ungaria. Dobandirile de cari se bucura astadi Ungaria nu sunt de catu jertfirea intereselor mai vitale. Dupa acestea ceteresce dintr'unu articulu din „Pest Naplo“ de la a. 1861, in care br. Kemény a dechiarat ca Ungaria nu e legalu indetorata se ie parte la detoriele de statu ale Austriei.

Continuandu ajunge a face observari contra lui Pulssky arestandu ca nu dieta ci delegatiunile decidu despre interesele cele mai insemnante ale Ungariei; cumca libertate individuala nu esiste s. a. — Fiindu tare ustaniu roga pe presedintele se sistese siedint'a pentru diece minute prime. — Dupa acesta incheia cu vocea sonora intonandu principiile comunistic si sociale ale scoli mai noue franceze: Totu pentru poporu si chiar daca am scote din pungha avutiloru. Pe majoritate o dogenesce ca nu lucera pentru patria, ci pentru Viena. Incheia cu cuvinte din poesi'a lui Eötvös unde dice: „Clenodiulu patriei mele e o dorere santa“ si dechiaru ca vocea se pastreze acestu clinodiu in locu de talismanu.

C. Tisza are cuventulu din urma pentru propunerea sa. Intr'o cuventare lunga combatte multe spresioni d'ale lui Eötvös, Bujanovich, Banos, Andrassy s. a. Elu dechiaru ca

nu a cerutu bugetu, ci numai o aretare despre posibilele venite si despre spesele necesarie.

Kerkápoly vorbesce mai la urma si la 4 ore dupa prandiu se incheia siedint'a pentru a se continua mane.

Siedintia den 15 dec. a casei reprezentantilor.

Presedinte: C. Szentivanyi. — Dupa autenticoarea protocolului siedintie, premerse primele deputatulu Bonis cuventu, pentru a face propunerea s'a ce o promisese in privintia desbaterei despre cuota. Aceasta propunere contine pe scurtu: „cas'a se se pazesc de tote consecintele ce poate ca ar rezulta din impregiurarea ca venite insemnante ale confiniului militare sunt increduite nemedilocit u administratiunei ministeriului de resbelu din Viena. Propunerea se da cetrei, se decide a se pune sub tipariu si la timpulu seu a o supune desbaterei. — Acum'a se trece la ordinea dilei: Incheierea desbaterei generale supra proiectului de lege pentru detorile statului.

Ministrul finantelor Lónyay a dechiaru la inceputulu cuventarii sale cumca elu voiesce numai a da desluciri despre starea regimului fatia cu acesta cestiune, despre scopul si mediulocle lui intru deslegarea ei. Ministeriulu — dice vorbitorulu — a scutu la inceputu ca va intempiu opusetiune den mai multe parti, in templese deslegarea cestiunei in oricare modu; dara a contatu cu incredere la invoarea majoritatii natiuniei care s'a invoitu cu principiile lui Deák, spimate in articululu seu de la Pasci. — Scopulu ministeriului a fostu se medilocesa impacarea, portandu contu de interesele materiale ale tierii si departandu ingrijirile din cele latte tieri ale Maj. Sale. — Ca mediloci spre ajungerea acestui scopu s'a oferit ucalea: a se portă contu de imprimire dorintelor din amendoue parti.

In privintia reciperii bugetului, carea ar avea se servesc de punctu de manecare pentru sum'a de contribuire, dice vorbitorulu ca e fara scopu, imposibila si suprafata. Nu se poate otari bugetulu tierii nainte de ce se va vota celu comunu din partea delegatiunilor. — Spre incheierea cuventarii sale recomanda se se primesca proiectul de lege.

Patru dieci de deputati din ambele parti ceru se se faca votarea publica si dupa nume. Se primesce. Resultatulu e: 229 de voturi pentru si 110 contra primirei proiectului de lege, ca obiectu alu desbaterei speciale. Trei deputati s'au retinutu de la votu, 60 erau absenti. — Dintre ablegatii romani au votat contra: dni. V. Babesiu, Andr. Mocioni, Antoniu Mocioni, Georgiu Mocioni, Ales. Mocioni, A. Medanu, Sim. Pap, I. Popoviciu-Descanu, Florianu Varga si Aloisiu Vladu. Alesandru Romanu n'a votat; Hodosu au absentat, fiindu morbosu.

Ardelenii dupa „instructiunea capatata de la alegatori“ si acum au votat cu „igen.“ Mai amintim ca si dlu Dr. Aureliu Maniu a votat pentru proiectu. — Deci mane se va incepe desbaterea speciala supra acestui proiectu de lege.

Siedintia casei reprezentantilor.
din 16 decembrie,

Presedinte: C. Szentivanyi. Notariu: Petru Mihály.

(+) Autendicandu-se protocolulu siedintiei de ieri, presedintele presinta casei mai multe petitiuni, cari se transpunu comisiunilor respective.

In siedint'a de dominica primindu majoritatea dietei proiectul de lege, asta-di s'a pus in ordinea diloii desbaterea lui speciala, inse nainte de ce s'ar incepe acesta, ministrul de finantie Lónyay pune pre mas'a casei doue proiecte de lege din partea ministeriului, unul in caus'a contributiunei pre primulu patraru alu anului 1868, altul pentru usiorarea contributiunei a fabricelor de zahar si spiritu.

Prenumeratunile se facu la totu dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptu la Redactiunea Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43, unde suntu a se adresá si corespondintile, ce priveste Redactiunea, administratiunea seu spectatora vor fi nefrante, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntie si alte comunicatii de interesu privat — se respunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu scadu. Pretilu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa.

Ambele se predau comisiunei finantiale.

Dupa acestea se incopu desbaterea speciala a supra proiectului de lege. Madarász se dechiaru in numele consilioru sei din stang'a estrema, ca ei nu voru luá parte la desbaterea speciala a proiectului pusu la ordinea dilei. (Ilaritate.)

In decursulu desbatelerilor speciale depusatul G. Tisza facu doue modificari — amendamente — inse cu ocazia votarii amendoue oadiura. Desbaterea in scurtu timpu se incheia si proiectul de lege cu putine modificari se accepteza. Definitiva votare asupra primirii seu neprimirei acestui proiectu modificat se va intempla mercuri.

Urma apoi desbaterea generala asupra proiectului de lege pentru vama si comerciu.

La dorint'a ministrului de comerciu d. Gorove, notariulu cetesce modificatiunea facuta din partea ministeriului in acelu proiectu. Se decide, ca acestu proiectu de lege modificat din partea ministeriului se se tiparésca, si se se imparta intre membrii casei.

Ministrul de comerciu Gorove aréta intr'o vorbire mai lunga starea deplorabila a Ungariei sub anii ecce apesatori ai absolutismului, si afirma ca n'a fostu in stare a ruiná acestu popor de vietia nici moralicesce nici materialmente. Speréza ca Ungaria va deveni la o stare mai buna si favorabila materiala, daca i va fi ascuratul comerciului prin contractele legande cu tierele invecinate. (Vivate indelungate din drépt'a) Váradyi arestandu mai multe puncte de septuose a proiectului pusu la ordinea dilei, si reflectandu parerea ministrului de comerciu relativ la starea materiale a tierii, carea de totulu e ruinata propune, ca se se aléga o comisiune de 15 membri de specialitate, care considerandu ponderositatea obiectului de sub cestiune, se si-dec opinionea sa in privint'a acesta. Mai vorbira inca Tisza pro, si Kautz contra astei propunerii.

Pesta in 16 dec. n.

(+) Caus'a subsidierilor la interesele detorilor de statu; votarea asupra proiectului de lege in acesta causa; conferintie asupra clubului nationalitatilor. — Se recapitulam in scurtu: ce este esint'a desbatelerilor celor lungi, ce se incheiera cu votarea de ieri in caus'a reprezentativa a dietei nostre?

De optu-dieci si cati-va ani guvernele pururea absolute a le Austriei contrasera sub felu de felu de forme si proteste o detoria de statu de aproape trei si diumetate miliarde florini, a le caror'a interese de 2—5 la sută face pe anu o suma de peste 150 milioane de florini.

Impartindu acum dualistii, adeca nemtii si ungurii intre sine colaci imperiului, e vorba, fresce, a impartii si sarcina detorilor de statu, si apoi, frati de cruce, cum sunt ei, in buna intelegeri au aflatu, ca Ungaria si cu Croati'a si Slavonia si Ardealulu ar poté luá din acea povara asupra-si pentru anulu 1868 cam 36 milioane, éra de aci incolé cam cate 33 milioane florini. Omenii regimului si deputatii partitei lui Deák pretindu, ca — desii imprumuturile de statu nu s'au facut pentru lipsa si intru folosulu Ungariei si desii Ungaria nu si-a datu invoarea la acelea nice o data, si prin urmare ele dupa lege si dreptu nu deobligá pe Ungaria si tierele coronei ei: totusi fiindu ca greutatea loru ar apesa pe provinciele din colo de Laita ale Austriei, pe asié numita Cislaitania — peste mesura, si fiindca interesulu nostru este, ca Austria se nu slabescă si se nu scapete, ci se se sustieni si intarésca, pentru ca si ea se se sustieni si intarésca pe noi, adeca pe Ungaria, care e sinonima cu magiarismulu; asié-dara e invederatu, ca trebue se li ajutam neamtilor de din colo a portă acea sarcina. Si érasi, fiindu ca ajutoriulu nostru numai asié li poate prinde bine, si numai asié ii poate multiu-

mi si ingagiá pe nemti ca se ni recunoscă si respecteze si ei drepturile nóstre constituționale si domni'a nóstra momentana, daca densulu de carele reportă unu domnu corespundinte in ajutoriul nostru adeca, va fi celu pucinu de 36 si reseptive de 33 milioane pe totu anulu: — deci este neaperatu de lipsa, este o „necessitate absolută,” ca ajutoriul nostru se a-junga acea suma de milioane pana la unu cruceriu, macar că si domnii guvernamentalisti concedu, ba chiaru recunoscu, cumca aceasta suma de milioane e fórt grea si nici de catu calificata a usiurá cele grele dari de pana acum a le poporului.

De alta parte opositiunea pretinde, că acea suma de milioane intrece poterile Ungariei; mai departe că — partile din colo a le Austrii si regimulu loru intocma atatu de mare lipsa au de Ungaria, casí Ungari'a de ei, prin urmare că nu pote se fie interesulu loru si folosulu nostru, a luá asupra-ne o sarcina, carea totu mereu, dar nesmintitul ni-ar duce la ruina tiér'a si poporului. Prin urmare opositiunea cere, ca mai antau se calculámu bine: catu pote se contribuiește tiér'a fora a se ruiná? — cate sunt lipsele nóstre proprie? — apoi numai sum'a cata ni ar mai remané dupa acoperirea lipelor nóstre proprie, numai aceea se oferim si se o dám pe totu anulu regimului din Viena ca subsidie la detoriile de statu. Ast'a e intielesulu contra-propunerei lui Tisza.

In fine, Madarász si cu stang'a estrema propune, ca Ungari'a se nu dee nice unu cruceriu la detoriile de statu; pentru că aceleas'au contrasu nu numai contra legei, dar s'au si folositu contra autonomiei Ungariei si contra libertatii popórelor, si pentru că cine si-a datu banii imprumutu pentru astfelu de scopuri, nu merita de catu a si-i perde si pentru că este unu lucru nelogicu si nemoralu, ca popórele se plătesca de buna voia spesele facute intru subjugarea loru, etc. etc.

Destulu că din aceste pucine se vede, că pusețiunea regimului si a partitei lui a trebutu se fie fórt grea; asiè veduriu alalta-ieri pe dlu F. Deák, sufletulu acelei partite, dupa multe vorbe góle, luandu-si refugiu — ca totu tiganulu in casu de nevoia, la juramentu, afirmandu pe oménia sa, pe Ddicul seu! — că elu tiene acesta lege de buna si folositoria. Cu totu usiúra a fostu pusețiunea stangei, si mai usiúra inca a deputatorilor romani antaiu, pentru că impacatiunea nu se face si nu s'a facetu cu si si cu natuinea romana si nu intru interesulu nostru; a dou'a, pentru că din banii imprumutelor de statu chiaru romanii n'au avutu folosu nici de unu cruceriu; a trei'a, pentru că chiaru si o erida de statu pe nimenea n'ar atinge si pagubí mai pucinu de catu pe romani, éra tronului i-ar usiurá desvoltarea autoritateli sale in favórea tuturor popórelor; a patra, pentru că a buna séma nici unulu dintre deputatori romani nu va fi adusu cu sine mandatulu de a ingreui darile poporului, din contra eu sciu, că cei mai multi au promisu solonelu alegatorilor cumca vor staru la usiúrarea acelor; a cincea, pentru că mai multi oratori din drépt'a, anume si ministrul Eötvös a spus'o destulu de lamurit, cumca sarein'a acést'a atatu de grea trebue neaperatu luata, pentru a ascurá prin tr'ensă domirea magiarismului in tiéra, firesce peste romanii, serbi, slovaci, ruténi etc. deci nice unu romanu cu sufletu si cu imina nu-i va dà in faci'a lumei adeverintia de paupertate morală si politica, contribuindu cu votulu seu la injugarea natuinei sale si ascurarea domniei altor' a peste noi; — asiè adeca eugetámu eu, dar m'am insielatu amaru, căci — cei pururea guvernamentalisti, ca se nu li dieu servili, remaseră si astadata impremiti contra veri-co arguminte si respepte; atata' numai, că la votarea acést'a care se fece ieri, domineea intre 1 si 2 dupa médiadi, pare-mi-se pentru prim'a data numerulu deputatorilor nostri ce votara contra ministeriului paralisa pe alu celor' ce votara cu ministeriului.

Dintre 399 membri a-i cascii reprezentative peste totu, votara ieri 229 pentru proiectul regimului, 110 contra, 60 lipsira; dintre romani votara pentru regim: Bohatielu, Balomiri, Ianoviciu, Maniu, Mihályi, Moldavanu, Papfalvi, Puscariu, si Tulbasiu; contra: patru Mocionescu, Babesiu, Vladu, Medanu, Deseanu, Simeon Papu, éra Romanu si pronunciá votulu de ne'ncredere contra totu dualismulu. Ceia lalti deputati romani absentara.

Dupa premirca legei acesteia in principiu desbaterea si deciderea ei speciale e unu lucru secundariu; si pentru aceea nu credu că va fi de lipsa a mai vorbí de ea. —

Cu atata' asiu poté se incheiu, dar sciu

că va interesa pe o publicu a intielege: pana unde a ajunsu caus'a clubului naționalitatilor, de carele reportă unu domnu corespundinte in nrulu dn ieri alu Albinei.

Precatu sum eu informatu, caus'a acelui clubu stă destulu de bine. Fiindu că principiul de vietia alu lui este radicalu, firesce, că din capulu locului nu se poté acceptă, ca se fiu elu primitu de toti numai de catu; si asiè candu audim, că elu si pana acum este ascuratul de unu numeru de d'ouedicii de membri, nu potemu de catu se ne bucurámu. Dar elu, desi deputatii nostri in decursulu septemanei trecute se mai adunara de vre o d'ouă ori, n'ajunse inca a se constituí, din caus'a, că se incérca mai antau ceeasi combinatii intre toti deputatii nemagari in caus'a naționalitatilor strinsu luata. In acestu obiectu se va tiené si astadi dupa médiadi o conferinta generala la deputatulu P. Cernoviciu. Despre rezultatul si intr'o parte si alta', de securu se va reportă Albinei. —

Apropos! Credu că va interesa pe publicul Albinei a sei, cumea domnii deputati romani de confesiunea gr. cat. in mai multe conferintie adhoc, combinara si compusera unu memorandum catra ministeriu in caus'a metropoliei din Blasius cerendu adeca measurele necesarie pentru neamenat'a implinire a vacantelui scaunu metropolitanu prin alegero de dupa dreptulu si usulu de pana aci. Credu că chiar astadi vor fi substernutu amintitii deputatii memorandulu loru dominului ministru de culta. Se li poftim rezultatul ferice, din inima fratiésa! —

Restauratiunea municipiului din Hatieg.

Ni vine a crede că pana acu tóto comitatele si municipiile orasiene din patria se vor astă organisa; Hatiegul numai, acestu orasieu de spiritu si colóre curatul romanescu, a-cesta capitala mica a intregului tianut din valea cea romantica alui Traianu, plina de vechile reminiscintie istorice a strabunilor nostri de glorioasa memoria; singuru numai Hatiegul, carele oftédia de multu dupa o organisare sistematizata a municipiului seu pe bas'a egalei indreptatiri, spre a scapă de o anomalie atatu de nefericita in carea s'a astău de vre o 3—4 ani incoce, se vede si simte a fi asuprita chiar acu in ajunul restauratiunei sale. Aflasem si noi atata' din sool'a cea amara a esperiintiei, că votorii nostri de reu seculari, privi si cu ochi inviosi la acestu orasieu, si că de li-ar succede ar dorii fórt, se-i stramuto colórea cea curata romana, ma de ar poté se-i incece spiritulu celu ce contine in santuariul inimii sale simtiemete cele mai sublime si mai nobile de natuinalitate, de desvoltare nationala; ba din simtomele ce ni se ivira totu-mereu de unu timpu incoce mai observasem, că acestu orasieu parne si pe calea denunciarilor si a informatiunilor sinistre are a fi descris cu colorii cei mai negri la locurile mai inalte. Cu tóto asta noi romanii in naivitatea nostra nu podeam crede nici ne astău indreptatiti a speră că informatiunile acestea vor se traga dupa densele urmari atatu de daunose pentru noi la actulu organisare, ba credeam că inaltul regimul chiar astadi candu ne astău intr'o situatiune politica atatu de delicata — ne va mangajá si pre noi, lasandu-ne campu liberu spro a ne organizá dupa exemplulu altoru comitate si municipie, candu éta ce se vedi! In 3 septembrie a. c. ni se trimise in calitate de comisariu Gubernialu, Ladislau Szilvasi, proprietariu din Bretea romana, carele adunandu representanti' a opidana, ne descopere intre altele, că pentru organisarea municipiului nostru — afara de instructiunea ministeriala emisa pentru organisarea celorlalte municipie din patria, mai are o ordinatiune guberniala speciala, datata inca din 31 decembre 1866 sub nr. 20056, o ordinatiune nedrépta, si de catu carea mai aspra si mai apesatore nu ni putcamu acceptă neci sub sistemulu celu greu alu absolutismului trecutu. Aceasta ordinatiune exceptionala numai pentru Hatieg, preserie numerulu membrilor din cari e a se compune representanti' a opidana viitor, intr'unu modu atatu de neproporțiunat, in catu dupa ce e cunoșcutu cineva ou populatiunea locala si cu cercustarile de aici, esamnandu apoi acea ordinatiune, canta se remana uimitu si infior tu. Iata dar ce contine aceasta ordinatiune:

„Se se compuna — dice — pentru opidulu Hatieg o representantia statutară din 30 de membri, si inca astfelu, ca din acesti 30 de membri luandu in justa consideratiune capacitatea si deosebitele clase ale poporatiune orasului, statutară din negotiatori, meserisi si e-

comoni, pe bas'a egalei indreptatiri naționali si confesionali sanctionata si prin lege „numai” 10 insi se fie permanenti dintre locuitorii de legea grecu orientala, era ceia lalti 20 membri se se imparta intre cele latte trei confesiuni, dupa proportiunea improporțiuniei, bas'a contributiunei si capacitatei astfelui, ca din aceia 8 se fie rom. catolici, 8 grecu-catolici si 4 reformati, ca asiè se se faca incatvazi destulu si egalei indreptatiri nationale si confesionali.“

Deci pentru ca se potemu fi inticlesi, pentru ca se vedenu incatu tinctadia mentionata ordinatiune guberniale a face destulu egalei indreptatiri nationali si confesionali — dupa cum se dice acolo — lasanu ca se vorbesc aici cifrele.

No avandu la indemana alta conseriere statistica mai autentica, ne folosim aici de cunoscuta Tabela statistica dupa numerarea oficiosa din anul 1857 de care tabela s'a folosiu si diet'a transilvana din a 1863—64, credindu că nimenza nu va cutesză a afirmă, că d'ora acea s'ar fi lucratu in favórea romanilor, mai observandu că cifrele si de atunci in coa sau potutu incatva schimbá numai in proportiunea egala, căci nascerea si moarte nu cunosc nici diferintie nationale nici desbinari confesionale. Asiè dara dupa amintit'a conseriere statistica, in Hatieg se afla urmatorea proportioniune: gr. orientali 858, gr. catolici 368, rom: catolici 215, ev: reformati 69. —

Inse fiindu că aci e vorba despre compunerarea unei representante opidane, la care influentiile numai cei indreptatiti dupa art. XXIII de lege din a 1847/8, care lege si de altintrele pentru orasie duschide o pórta catu de mare si larga pentru tóto semintiele din lume, pana candu in comitate pentru bietii tineri si cu multu mai stricta. —

Deci dupa cum se va vedé mai la vale, spre a se pregati oporatulu necesariu pentru organisare, se facă conserierea alegatorilor indreptatiti in a 3 si 4 lunei curente, prin o comisiune alăsa si compusa din tóto confesiunile. In urm'a acestei conserieri se affara 287 alegatori, dintre cestia dupa nationalitatii: romani 234, éra armoni, unguri, germani — toti la oalta 53, séu daca li mai place dupa confesiuni: gr. orientali 185, — greci catolici 49, romano-catolici 35, — ev. reformati 18. —

Acu poftim spuncti-ne, in catu se face aci destulu egalei indreptatiri nationale si confesionale? s. c. 185 alegatori de religiunea gr. orientala se numere in comitetulu representativu 10 membri, era 35 rom. catolici, dintre cari o parte sunt neposezuntati aici — se numere 8 membri et. etc. Deci éta cum cugeta ómenii de la locurile inalte a face destulu egalei indreptatiri nationale si confesionale! Ce era a dara acu de facutu, de catu ea comitetulu representativu adunatu in 3 septembrie a. c. sub presidiul Dlui Comisariu gubernialu Szilvasi se face propunerea pentru asternerea unei representantiuni la inaltul gubernu, respective la Es. Sa Dl. Comisariu regiu contele Pechi, spre a se revocă asta ordinatiune, cu care se face o exceptiune atatu de aspra eschisivu numai pentru Hatieg, casí candu acestu municipiu, ori se vorbim mai la intielesu, casí candu hatieganiii ar fi comisiu Domnediuc scie ce crima de infidelitate. —

Representatiunea se facă, dar in locu ca se astău mangaiare, in locu ca inaltul regimul se se sia informatu despre adeverintia stare a luerului, ni se resolvă negativu din 22 octobre a. c. sub nr. 22.434 si asiè dispusetiunea exceptionala mentionata remane nestratutata. —

Deci comisariulu gubernialu Szilvasi spune ca pentru inceperea afacerilor printrual dualismul supremat'a asupra conlocutorilor de alto nationalitali, cugeta a si sositu tempulu se continua opulu celu giganticu alu magiarisarii tuturor nationalitatilor de sub coron'a lui Stefanu, inceputu inca nainte de 1848; ca asiè se pota insintia „o Ungaria tare si mare“ cum o diceau in publicu nainte si in 1848, — o ideia ce numai pe ruinele natuinei romane s'ar poté realizá dupa conceptulu loru, si numai pe multiamirea nationalitatilor dupa conceptulu nostru. Ar trebui, ca fratii magari se si deschida ochii si se vedia, că natuinea romana acum e mai aproape de culmea gloriei sale, do catu de mormentu, si că o natuine, care s'a potutu sustiné in 18 secole, in contra atatoru invasiuni barbare, e capace de a trăi si nu va perfi in eternu cum a cantat o laureatulu nostru poetu A. Muresianu:

Acum candu bratiu-ti ager in lume i cunosceti Tu bravule romane! mai credi, că esti pierdut?

Inse nu-mi e si nu-mi poté fi scopulu a demistră absurditatea acestei idei gigantice si nerealisibile de magiarisarc, nutrita inca si parn' diu'a de adi de catra unii magari; ci numai voi deseré pe seurtu pasii cei facu magarii Satu-mareni spre ajungerea acestui scopu.

Aici in Satu-mare sunt dous biserici de ritulu gr. cat. un'a in Minteu (asiè se numesce

luerului, facuramu in protocolu o observatiune in sensulu: „că comitetulu representativu privesce cu adanca malnire si parcere de reu asta mesura a inaltului regimul, prin carea singurul numai pentru acestu municipiu se face o exceptiune generala emisa pentru organisarea tuturor municipiilor din patria si că asiè comitetulu representativu numai in contra vointei si a convingerii sale pasiesce la actulu organisare. Dupa acësta se aléso comisiunea pentru conscrierea alegatorilor, despre carea amintiramai sus. Deci ce eale ni mai remaine alta, de catu numai a ne mai adresă si catra dieta, ca asiè celu putien se ni poftem salvă conosciunt'a curata, că am facutu totu ce ni-a statu in putintia; era de aci incolo nu ni-a mai remasul alta nimie, de catu a suferi cu statornică stoica si a speră de la Domnediuc, de la nisintele nóstre si de la timpu indreptarea trebilor spre mai bine. — Nu ne astămu competitinti, necei cutesză a dă staturi inaltului regimul actual, candu si asiè vedem aici pentru romani sunt rezervate in precumpenire numai necaduri si greutatile patriei, era de bunatatile ei se folosesc altii, ne oprim aici numai la cuvintele celui mai celebru patriotu si barbatu de statu Széchenyi, carele in opulu seu intitulat „Ilunia“ astfelu vorbia odiniora: „Locuitorii Ungariei — dicea elu — sunt de mai multe limbii, de mai multe religiuni. Tolerantia insă era si toleranta nasce, si de acea regimul imperiului austriac intru intieptiunea sa profunda nu poate face vre unu bine mai mare, de catu a nu partiné pe nici una religiune spre a pesarea altor religiuni.“ La care s'ar mai poate adauge in diu'a de astadi si acea, ca se nu partinésc pre nici una natuine spre apesarea altor natuinei.

Căci pana candu unii vor fi tractati ca fi de predilectiune, era altii condamnati cu despriu, nici că se poate speră la prosperarea patrici comune, si cu atat'a mai putin la impacarea si deslegarea norocosă a cestunii nationalitatilor, rea de o necesitate atatu de imperativa.

Candu se va intemplă para la noi organisarea, candu se vor alege reprezentanti comunitari pe capta octroare, despre acësta nu avem pana astadi nici o incunoscintire positiva. Vom vedé!

Hatieg, in 12 decembrie 1867.

Mai multi

Satu-Mare 12 dec. 1867.

Fiindu apesati sub regimile lui Bach si Schmerling, cu mare doru acceptam mai anteriori convocarea dietei Ungariei, sperandu dupa multele promisiuni ale fratilor magari, că luandu-se la desbatere cestunica nationalitatilor conlocutorilor in acesta patria, se va deslega catu mai curundu spre multiamirea tuturor. Diet'a s'a conchiamatu spre bucuria nóstra, credindu că a sositu temporu a se pune capetu fratilor magari in asta privintia nici atunci n'au lipsit. Si pe langa tóto acestea nu scim ce e cau'sa, că deslegarea acestei cestunii, atat de santa si atatu de importanta pentru Ungaria, se amena ad calendas graecas?

Mi se par (de nu me insilă ochii si urechile) că fratii nostri capetandu printrual dualismul supremat'a asupra conlocutorilor de alto nationalitali, cugeta a si sositu tempulu se continua opulu celu giganticu alu magiarisarii tuturor nationalitatilor de sub coron'a lui Stefanu, inceputu inca nainte de 1848; ca asiè se pota insintia „o Ungaria tare si mare“ cum o diceau in publicu nainte si in 1848, — o ideia ce numai pe ruinele natuinei romane s'ar poté realizá dupa conceptulu loru, si numai pe multiamirea nationalitatilor dupa conceptulu nostru. Ar trebui, ca fratii magari se si deschida ochii si se vedia, că natuinea romana acum e mai aproape de culmea gloriei sale, do catu de mormentu, si că o natuine, care s'a potutu sustiné in 18 secole, in contra atatoru invasiuni barbare, e capace de a trăi si nu va perfi in eternu cum a cantat o laureatulu nostru poetu A. Muresianu:

Acum candu bratiu-ti ager in lume i cunosceti

Tu bravule romane! mai credi, că esti pierdut?

Inse nu-mi e si nu-mi poté fi scopulu a demistră absurditatea acestei idei gigantice si nerealisibile de magiarisarc, nutrita inca si parn' diu'a de adi de catra unii magari; ci numai voi deseré pe seurtu pasii cei facu magarii Satu-mareni spre ajungerea acestui scopu.

Aici in Satu-mare sunt dous biserici de ritulu gr. cat. un'a in Minteu (asiè se numesce

partea a Satu-mareului) a rusilor, care o anesata diecesei Muncaciului, alt'a a romanilor, care se tiene de episcop'ia Gherlei. In primavera anului curint au mediloci magiariei de la tramsu, in numele romanilor, ce se afia la Minteu, la dieta o petitiune in carisclang romanii, ca voiesce preotulu celu rusecu se iaca rus; de ora ce in biserica, canta si predica rusecesc, si altele. — Dar se nu cugete nimene, ca scopulu amintitei petitiuni ar fi introducerea limbii romane in acea biserica, ai careia credinciosi intru adeveru la numeru sunt mai multi romani, si petitiunea cam in acestu intielesu a fostu facuta si comunicata romanilor, — nu, scopulu principalu i-a fostu ca prin amestecul puterii civile in afaceri bisericesci se li succeda a introduce limb'a magiara, prelungi din urmatorele prilej bine se potre pecepe:

Inainte de asta cu döue lune cati va magari gr. catolici (asi si numescu pe sine) romani si rusi renegati, din indemnul si priu influenti'a magiarilor do aici, pe unii credinciosi a besericci romane din Satu-mare, prin totu felulu de mediloci depositarie, dobendinu-i de instruminte pentru scopulu loru, a inreputu a tiené conferintie peste conferintie, in data dimineac'a si in tote serbatorile, ei de catu loru, despre trebile bisericesci, alegeru curatori, inspectoru scolaru, cu unu cuventu oficiale nuoi din partit'a gr. cat. magiara, fara ca costii oficiali bisericesci se fie fostu abdisu. Dupa ce astfel s'au organizatu, a tramsu depunetiune la D. protopopu localu Petru Branu, si curatorul D. Mihai Nagy, ca cheile besericci scóleloru si a cassei bisericesci se le predec in man'a loru, pentru ca (cum diceu ei) nu vor sa, ca de acum'a nainte se-i pôrte de nasu superioiri bisericesci in unu modu despoticu si ca-i faca daco-romani, ci de acum'a nainte si vor alege ei si popa si invetiatori. Amintiti DD. firesce nerecunoscendu adunarea loru de legalminte constituita, si conclusele ei de legale si denegatu implinirea aceloru dorintie seu pretensiuni.

Inse amintit'a partita, (alu careia caputu unulu cu numele V-owszki in provisoriu fostu oficialu, fecioru de popa rusecu, care neci de 10 ani n'a fostu in biserica romana, ci a umblat totu in celo unguresci, asi in catu panu acum'a nime nu lu tiene de gr. cat.), n'a vîntu a-si pune planulu in cuiu, ci a recursu la magistratulu orasului compusu din magiari, mai mare parte reformati, ca acestu corpuse se aduce despre trebile eclesiei romane. Plangerile loru se potu concentrat in urmatorele: ca apii bisericesci voieseu a-i dacoromanis, penru ca in biserica romana canta, si totu in a doua septamana se tiene predica si romanesce! in scola romanesca invitata pruncii si romanesce! (ast'a din urma cu dorere trebuie se constata nu e adeveru) si altele asemenea acestor'a.

Noi amu cugetatu, ca corpulu reprezentantie opidane ii va indrumá pe magiarii gr. catolici, de au plansori, se proceda pe calea competente, si va avé mai multa precepere de acelui magiari nuoi, si nu se va mestecá in reb'a acésta; inse magistratulu in locu se faca, a tramsu comisiune, care se véda, ca adeveratu este cumca in scólele elementarice romane invitata copii a cat si romanesce, firesce copii romani?! cu unu cuventu a primitu subentulu seu pe desbinatii, ceea ce potre convinde pro ori cine ca V-ski nu lucra numai de capulu seu, ci e seu condusu seu amagitu de altii.

Acestea am aflatu de bine, a le da publicati si pana candu se vor desvolta mai multu miscarile de acestu caracteru, a caror'a tendinta e invederata, voieseu turburare in besericu, in celu mai scumpu si mai tare paladiu alu nationalitatei nostre. Dar se li spunem contrariu nostri cari, voieseu se ni rapescu limb'a "li spunemu, ca morti numai o dama." — Cu alta ocasiune mai multe, decumva onorata redactiune va binevoi a le publica in multu prestiitulu diuaru "Albina". (Vei fi pururea primitu. Sentim o placere ca si DV'ostra sati desceptatu pentru a lupta cu totii contra tendintie egemonisatorilor. Red.)

Nicolae Andridanu.

din Banatu, fara diferintia de confesiune si nationalitate, invitandu-i a participa la sus numita adunantia, carea ar fi se puna bas'a unei "reuniuni invetatoresci banatiene", totu acelu comitetu promite a portá grige pentru provederea cu viptu si cortelu a celor de prin provincia, — pe langa depunerea tacsei de 2 fl. — si a face debuintiosele despusestiuni, pentru dispensarea de la prelegeri pe tempulu adunantiei docintilor ce dorescu a luá parte.

Cu mare sete am acceptatu se vedemu, ca parere si-vor dă autoritatile nostre scolare despre reuniunea acésta, daca nu pe calea publicitatii, dar celu pucinu prin cerculariele indatinate, ce ar avé se servesc si docintilor nostri de indreptari cum au a se portá facia cu provocarea colegilor magiari (intielegemu aici si prejidi, caror'a li place ca locutorii Banatului anesatu Ungariei se se nume ca pre sine "magiari") pan'acum inse, — in catu ni este noa cunoscutu, autoritatile nostre scolare, n'au facutu inca neci unu pasu.

Deci ni luaramu noi voi'a, a ni lamur in catu conceptu despre acea adunantia. Se vedemu dara care este scopulu ei?

Adeveratulu scopu *ar fi se fie* constituira unei "reuniuni invetatoresci banatiene"; inse in program'a pentru ordinea dilei, vedemu de totu altfelu de obiecte puse in frunte, asi:

Tem'a 1. Despre proportiunea seu relativa scólei catra ceia lalti faptorri ai educatiunei.

2. Despre reuniunile proiectate de d. ministru Eötvös, si insemenata loru.

3. Despre limb'a magiara in scoli cu alte limbi materne.

4. Despre pensionarea docintilor, a vedovelor si orfanilor acelora, si abié.

5. Despre reuniuni invetatoresci banatiene.

Asiada adunantia acésta n'are numai anumitul scopu a se consultá despre constituirea unei "reuniuni invetatoresci banatiene", precum se spunea la inceputulu apelului de

catra comitetu, ci ea are si alte scopuri mai momentose de luat la pertraptare, dupa cum le si clasifica in program'a dilei, era scopulu celu adeveratul enumai unu mediloci spre ajungerea celor'a latte scopuri, adeca e numai bucat'ia do lardu (clisa) in cursa. — Acum ce se atinge de tem'a 1. ace'a forméza introducerea seu deschidera adunantiei, — a fostu dara de prisosu a o si pune in ordulu agendelor. — Dara in ce legatura stă constituirea reuniunei invetatoresci banatiene cu tem'a a dou'a, adeca cu reuniunile dlui ministru? seu — ce este si mai batatoriu la ochi — ca influintia are introducerea limbii magiara si in scólele nostre romanesce, la infinitarea acelui reuniuni? Ore se nu se pota infinita de felu reuniunea far de a-este döue conditiuni?! De ce dara tomai aceste döue teme cari pre noi de felu nu ne interesaza, — occupa locul antaiu, pe candu cele ce ar fi se interesaze pre toti invetatorii, adeca: pensionarea si organisarea reuniunilor invetatoresci, sunt numai ca appendicile acestor'a aruncate acolo. Deci scopulu principalu alu adunantiei nu va fi intru atata constituirea "reuniunei", catu mai vertosu: a capacitatii pre invetatorii — cari inca nu sunt asi de lumi-nati de a pota cunoscere si marturisi, ca noi toti suntemu "magiari" si cari inca nu s'au convinsu ca for' de limb'a magiara nu potem traia — ca aceia de nu vor face alt'a, baremu se familiariseze si intre poporu ide'a dlui baronu Eötvös despre infinitarea reuniunilor cosmopolite, dar mai vertosu se vor opinti la acea adunantia unii filomagari, a asta calea eca mai ducatorie la scopu, cum s'ar pota introduce limb'a magiara si in scólele nostre romanesce, seu eu alte cuvinte: cum s'ar pota — cu timpul — aplicat pe la scólele comunali romanesce, si preparandi magiari, — cari sciindu "rumunesce" sunt apti a fi si dascali, precum sunt acum notari, jurati, judi cerc. protojudi v. comiti, si comiti supremi chiar si prin comitatele cu maioritate absoluta de romani.

Ce se atinge de tem'a 4 si 5 odata de pensionare si constituirea reuniunilor invetatoresci, dieu acelui si noa ni-ar place pe sem'a invetatorilor nostri, dar fiind-că referintiele scólei nostre catra besericu sunt de totu altele de catu cele ale catolicilor, cari din tote poterile lucra a-si desbiná invetamentulu de besericu din cauza ca densii n'au sinode, ci atatu besericu catu si invetamentulu e numai in manile clerului loru, — si fiindu ca la noi astfel de institutiuni numai sinodulu e competitente a face: deci aceste döue teme, — cari si altele n'ar pota fi de folosu si invetatorilor nostri,

le lasam cu totulu ne atinse, si ne intorcemu la celo döue d'antaiu.

Acum dara, daca scim ca scopulu principalu alu acelei adunantie este 1) propagand'a reuniunilor cosmopolite, si 2) introducerea limbii magiare si in scólele nostre elementari, atunci intrebam: *ce ar ave invetatorii nostri romani de a cautá la acea adunantia?* A primi acolo instruciuni, cum se capaceteze poporul pentru realizarea ideii dlui baronu Eötvös? Acele nu sunt pontru noi, avem noi reuniuni si ne vom mai constituui insine, avem si sinodele nostre, concéda numai dlui ministru aceste sinode in totu anulu regulatul a le tiené, si multiamindu-i de bunavointia lui vom tiené si noi de acel'a ce voiesce a se areta adeca: de adeveratulu voitoriu de cultivarea si naintare a poporului.

Séu döra vor lucrá si invetatorii nostri pentru introducerea limbii magiare si prin scólele nostre populare? Ace'a inca nu credem ova plesni prin capulu vre unui invetatoriu romanu; eaci prin ace'a nici mai multa nici mai putinu n'ar face, de catu ca insisi si subseriu sentint'a din urma si osenditorie pentru popularitatea loru.

Deci ce au densii de cantatu acolo, unde nimiru nu potu castigá, dar forte multu potu perde? —

N'am fi ince in contra, daca din partea fisecc carui districtu scolaru din Banatu, s'ar trimitre celu mai aptu invetatoriu, si acela apotot la olalta se-si aléga una vorbitoriu, (bunăora cum fecera deputatii nostri romani la congresul ultimu din Carlovetiu,) carele se spuna indata la inceputulu adunantiei, ca invetatorii romani, nu de ace'a nu iau parte la acea adunantia, pentru ca döra ar fi impedeatati de cineva, seu pentru ca döra ar fi inimicii progressului, nu, ci pentru ca noi avem si sinodele nostre cu $\frac{2}{3}$ laici si $\frac{1}{3}$ cleru, si acele cu totulu corespundu lipseloru nostre. — Cam atat'a si alt'a nimica, si apoi numai de catu ar pota totu insulu intorná la ale sale.

Dar a participa asi-dicendu, cu totii, a-flam cu totulu for de scopu, seu dora si sprestricarea nostre, pentru ca fiindu densii acolo ca membri constitutivi ai acelei adunantie, totu de odata si sunt supusi decisiunilor ce le va aduce majoritatea adunantiei, — precum se intempla ace'a si in dieta, — si asi lesne se pota intempla a subseriu ceva, ce döra mai tardiu ar fi numai o arma éra in contra nostra. —

Am fi dura de parerea ca invetatorii nostri se faca bine si se remana a casa in pace.

Choci'a Romana 1 dec. v. 1867.

Romanii do'n Choci'a, conosciuti principiului nationalu au tienut o serbare pentru diu'a onomastica a Escentenici Sale Metropolitului nostru romanu Andreiu Barouu de Singur'a in diu'a santului Andreiu celu antaiu chiamatu, adeca in 30 noemvre a. curinte.

Acésta Serbare a fostu in localitatea scolii la care romanii in numeru mare si frumosu au participatu fratiesce; dar dorere! eaci nu potu aminti si aceea ca s'a inaltiatu si in sant'a biserica rogatiuni pentru pacia, sericit'a si indejung'a vietia a pré demnului nostru Archi-Episcopu, eaci fiindu-ne preutii toti serbi, bai mai lamuritudo dicendu cei mai mari contrari ai nostri, nu numai ca nu-i interesédia caus'a nostra, ci ne'ncetatu invidiedia zelulu celu nationalu alu romanilor, inse speram ca va sosi tempulu candu ne vom pota odata scapá de asi pastori sufletesci si nu vom mai fi siliti a nutri din sudoreea fetii nostre astfelui de omeni nemultamitori causei romanesce.

Totu in diu'a acésta se consultara romanii si despre aceea, ca, sosisu ultim'a decisiune ministeriala in cauza despartirii, cum si in ce modu se desdaunedie densii competitint'a serbiloru, unanimu s'au declaratu ca pamentulu acel'a care si pana acum a fostu destinat si menit pre séma santei biserici din partea romanilor si anume 120 de lantie, si de aci nainte pre atati ani-se se pemnoredie la vre o banca, catu va pofti capitalulu pentru competitint'a serbiloru, ca asi se ni potem odata mantu din putrediu vietia nostra bisericeasca, si sedobandim aceste odore care sunt pretiuite mai presus de tote, adeca; santa biserica si sedala, fara de care natiunea nostra n'ar pota inflori si prospera.

G. Gataiantiu.

Romania.

Pentru infinitiarea sectiunii romane la espozitua universale din Paris, s'a prevedutu in bugetul ministeriului pe anulu trecutu si celu curentu sum'a de 1,200,000 lei.

Din acésta suma dupa cererile formale ale dlui Odobescu, comisariulu generale alu espozituii, s'au respunsu pana acum sum'a de 1,170,081, par. 38 si anume:

Pentru personalu, misiuni si alte, lei	696,489 20
Pentru cumparatoréa de obiecte, lei	169,035 32
Pentru pregatirea localului, lei	252,160 —
Pentru transportulu objec-telor, lei	52,396 26
Totalu, lei	1.170,081 38

D. Odobescu, prin telegramele ce a inaintat ministeriului, a arestatu ca espozituii romane i s'a acordat 3 medalie de aur, 7 de argint si 41 de bronzu. „Romanulu.“

„Pres'a“ cea nemtiesca de mercuri inca re-cunoscere ca resultatul espusetiuncii a fostu pentru Roman'a mai favorabile de catu cum presupuneau cei ce priviau la industria din tiéra si-si facau putine sperantie.

Economia.

Tergulu de Viena.

Pretiurile negoziilor sunt:

centenariulu (marge, mage)

Bumbaculu Egiptianu	75 fl.	95 fl.
" Nordamer. middl.	53	57.50
" Grecescu	50	55 "
" Levantinu I.	40	48 "
" Persianu	35	40 "
" Ostind. Dhol. fair	45	"
" midd. midd. fair	45	"

Canep'a de Apatin	20	22.50
" Ital'a, curatite faine	62	82 fl.
" midlocia	46	58 "
" Poloni'a naturala	19	21
" curatita	24.75	31

Inulu natural de Polonia	20.50	23.25
" Moravia natural	28.50	38 "

Mierea de Ungari'a naturala	21	22
" Banatu alba	—	—
" Ungari'a galbena	21.50	22
Sementi'a de trifoi din Stiria de cent.	cea rosia curatita	27
" lucerna italiana	29	29.50
" francésca	37	38 "
" ungarésca	28	28.5

Romani'a	58	—	60
„ 6ie din Banatu, cea comuna, grăsa	53	—	54
„ 6ie din Banatu tigai'a	65	—	70
„ vîra din Besarabi'a	52	—	
Unsoreea de porcu	38	—	39
Slanin'a afumata (loco)	39	—	40
Cer'a din Banatu si din Ungari'a, cea galbena	125	—	128
cea nalbita	150	—	160
Prunele uscate, din 1865	14.50	—	17
Zaharulu Raffinade	31.50	—	32
„ Melis	30	—	31
„ Lompen	29.50	—	30.25
Graful din Banatu 89 % metiul	7	er.	
Ordiulu	71	,	3.70
Ovesulu din Ungar. 44 „	„	—	2.5
Seulu de 6ie din Romania	—	—	
Coltiani (Knopern) I. din 1866	00.00	00.00	
II. „ 1866	00.00	00.00	

Temisiôr'a, 13 diec. 1867.

(Reportul de septembra a Loidului din Temisiôr'a.) In septembra trecuta fu putin negocia pe cum in detail asi si in partite, din cauza ca fiindu drumurile tare stricte s'au adus tare putine bucate la piatia, asemenea si pentru impiedecarile ce se facu negociaii cu grâu prin speditiunea manca a calei ferate.

Se vindu o partita de grâu 80/89 % cu 6 fl. Usuare 89% % cu fl. 5.20, 86/89% cu 5.60—5.70.

Notam preturiile d'antaiu, fiindu tare putine bucate la piatia:

Grâu, 83/89% % fl. 5.00—5.50; 86/89% % cu fl. 5.45—5.50; 88/89% % fl. 5.70—5.80. — Secara 78/80 % cu fl. 3.65 3.75 cr.; — Ordiulu 66/70 % cu 2.50—2.60 — Ovesulu 44 % 10% cu fl. 1.65—1.70. — Cucurudulu de frunte cu fl. 2.60—2.70.

VARIETATI.

= Bibliografia. Literatur'a nostra se inavut in anulu acesta cu doce manuari de relegiune, unul pentru clas'a prima, era altulu pentru clas'a a doa gimnasiala. — Autorul acestor carti de scola este rev. p. Constantin Andrieviciu, caticetu la gimnasiulu gr. or. natiunale din Sucéva in Bucovina. Manuariul pentru clas'a prima, dupa o introducere corespondientorie despre relegiune in genere, cuprinde doce parti principale si anume in oea de antaiu e espusa invetiatur'a despre credintia, era in a do'a invetiatur'a despre moral'a crestina. Atatu impartirea materialului, catu si desfasurarea corespunde recerintelor tineretului respectiv de scola, totu asi si stilulu e curatu si tiesutu dupa proprietatile limbii nostru romane. Nu se poate nega, ca cuprinsu acestor carti de 167 de pagine e cam intinsu pentru invetiacei din clas'a prima gimnasiala, dara nefindu invetiatur'a relegiunarie unu obiectu alu memoriei ci alu inimei, presumpnu, ca p. caticetu vor intielege a inlesni si a fructificat acestu ramu de invetiatura dupa mesur'a capacitatii elevilor loru. — Manuariul alu doile cuprinde in sine istoria testamentului vechiu. Din materialulu biblicu alu t. v. aflam in acestu manuari enarate in firu cronologicu evenimentele mai inseminate, inse nu secu, ci in unu modu corespondientoriu conceptelor si sentimentelor invetiaceilor, pentru cari e menitu. Asta carte se recomenda in privint'a stilului inca mai bine de catu cea de antaiu si intre altele un'a, carea ni face placere speciala este, ca narratiunile biblice sunt tiesute cu aplicatiuni morale si direse cu alusiuni la vieti'a practica. Recomandam dara cu bucuria asta doce carti de scola on. publicu natiunale si, felicitand pre autore, insemnâmu, ca ceca ce mai avemu de dorit este, ca cum mai curendu se ne dea ansa, de a registrâ in colonele „Albincei" vre unu nou prodomptu literariu. Asisdere dorim se vedem si pre alti dd. profesori romani dandu-si silint'a a tipari studiele ca se nu fie siliti a dicta neincetatu in catu se se consume totu timpulu ce ar fi se se intrebuintieze

pentru splicatiune. Acu avemu gimnasi si alte scoli multisiore la numeru din coci si din colo de Carpati, si se scotu spesele tipariului. Titluu nmmiteloru doue carti e: „Manuari pentru invetiatur'a istoriei testamentului celui vechiu, compus spre folosulu invetiaceilor drept credinciosi ai clasei a dou'a gimnasiale, de Constantin Andrieviciu caticetu la gimnasiulu gr. or. din Sucéva. Costa in brosura 60 cr. noi. Vien'a, la c. r. editiune decartii scolasticu 1867." Cea laita: „Manuari pentru invetiatur'a religiunaria a besericiei drept credinciose a resaritului compus spre folosulu invetiaceilor clasei antaie gimnasiale" etc. casf la cea laita, numai pretiului nu lu scimu, dar fiindu mai mica presupunem ca nu va fi mai scumpa.

= Timbrulu. Din partea ministeriului ungurescu de interne s'a tramsu unu cerculariu catra totu municipiele cu provocarea ca se observe cu rigurozitate ordinatiunile in privint'a timbrului. Totodata erariulu si-reserva revisiunea manipulatiunei.

= Unu romanu de vre-o 23 de ani din Porcesci a puscatu in nopte din 28 spre 29 octobre a. c. unu ursu de o marime strordinaria si de o frumsetia rara. Venatulu acesta pre catu ni se spune fu nevoluntariu, caci ursulu se invetiase la vitele puscatorului. Deci elu se determina se curat'de acestu 6spe atatu de „scumpu" si veri doi glonti in o pusca simpla si candu i veni bine (in distantia de 10 pasi) lu ochi si lu culca pre nenea ursulu la pamantu. In corpulu ursului s'a mai aflat si 7 glonti, cine scie din ce tempuri, retaciti prin carne. Greutatea ursului impuscatu e 670 punti; untur'a si grasimea singura se dice ca cantares-

ce 113 punti. Dupa semne era de 29 ani de betranu. Pelea ursului cea negra si frumosa e de 7 urme si 3 policari. Pelea si capulu le-au cumperatu bar. Bruckenthal din Sabiu.

„Tel. Rom."

= Suntemu in placut'a pusestiune a aduce la cunoscinta onoratului publicu cetitoriu cumea tenerimea romana studiosa din gimnasiulu Sarvasianu — desi cam mica la numeru — inca in lun'a lui Septembre a formatu o societate de lectura, carea pana in prezinte surge in cea mai viua activitate amesuratu fragedelor nôstre puteri spirituali. Statutele societatii sunt intarite de catra onor. corpul profesorescu. Membrii oficiali ai societatii sunt: Gerasimu Serbu stud. VIII. preside; Ione Suciu stud. VII cl. notariu; Dionisiu Popoviciu stud. VII cl. casariu si Demetru Magdu stud. VI cl. bibliotecariu. Totu din invoirea on. corpul profesorescu spres inaintarea si celor din gimnasiulu inferioru: propune Gerasimu Serbu stud. VIII. cl. gramatica romana si anume de doue ori pe septembra. — Ione Suciu, m. p. notar. cor.

= Guvernulu imperiului Rusiei a insarcinatu pe D. Aginte si consule generale alu Rusiei, acreditatu pe langa curtea A. Sale Carolu I spre a 'ncheia cu guvernulu nostru o conventiune postale. Constatam ou cea mai deplina bucuria acestu actu prin care guvernulu imperiului Rusiei arata si buna-vointia pentru Roman'a si intielegere politica. Cu aceasta ocazie presintam omagiele nostre d-lui aginte si consule generale alu Austriei. (Romanulu de la 26 nov. v.)

Concursu
se deschide pentru statiunea invetiatoresca V.

Selișce (in protopiatulu Beiușului). Salru anualu este de 80 fl. v. a. 8 cubule de bucate si 6 orgi de lemn. Doritorii d'a occupa acestu postu au se instrueze recursele loru cu documentele necesarie si adresandu-le ven. consistoriu Aradu se le predeea subscrисului in restimpu de patru septemane de la publicare prima a concursului in acesta fôia.

Beiușiu 1 decembre v. 1867.

Giorgiu Vasilieviciu, m. protop. gr. or. alu Beiușului (1—3) inspectoru scolelor tienutul

Concursu.

Pentru statiunile invetiatoresci in Comunei Ciuciui, si Aciuva — Cottulu Zarand — se scrie Concursu pana la 29 decembrie, t. c. cu care suntu impreunate urmatorele emoluminte, si adeca cu cea din Ciuciui 200 fl. v. a. cor. telu liberu, si orgi de lemn;

Doritorii de a ocupă aceste statiuni sunt avizati recursurile loru instruite cu documentele cerute, si adresate catra P. O. Consistoriu din Aradu pana la terminulu prefisat la ministrul substerne in Buteni.

Ioane Munteanu m/p., protopres. g. or. alu Butenilor int. adm. protopres. si insp. de scola [2—3] a Halmagiu.

105—867.

Concursu.

Pentru definitiva deplinire a statiunii invetiatoresci din Poieni de jos, in protopresiteratulu Meziadului, cottulu Bihor, cu care statiune sunt impreunate urmatorele emoluminte: 84 fl. v. a. 7 cubule de grâu, 5 de curudiu, 4 cubule de grâu pentru cantoratu, cubulu fasola, 190 portiuni de fenu, 190 fuiori 13 % lumini, 12 stangeni de lemn, pe galac acestea cortelu liberu si gradina.

Doritorii de a ocupă acesta statiune invetiatoresca, voru ave recursurile loru cu documentele necesarie, in decursu de 4 septembra de la prim'a publicatiune P. V. consistoriu Aradu adresate a le transpune subscrисului in Baitia.

Baitia, (Rézbanya) 25 nov. 7 diec. 1867.

Petru Sabo, protopresiteru alu Meziadului [3—3] inspeot. distr. de scole.

Cursurile din 17 diec. 1867 n. ser'a.

(dupa arctare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Cele cu 5% in val. austri...	52.40	52.60
" contributinali...	57.20	57.40
" noue in argint...	88.50	89.50
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)...	78.75	79.50
Cele nationali ou 5% (jan.)...	65.30	65.60
" metalice cu 5%...	65.85	66.10
" maiu-nov...	57.60	57.80
" 4 1/2% ...	49.25	49.75
" 4% ...	44.00	44.50
" 3% ...	33.00	33.00
Efepte de loteria:		
Sortile de stat din 1864...	75.30	75.50
" 1860/1, in cele intregi...	82.00	82.30
" 1/2 separata...	90.75	91.00
" 4% din 1854...	74.50	74.75
" din 1839, 1/2...	149.00	149.00
" banci de credit...	128.50	128.50
" societ. vapor. dunare cu 4%...	86.00	87.00
" imprun. princip. Esterhazy à 40 fl.	115.00	115.00
" Salm	31.00	31.00
" cont. Palffy	24.25	24.75
" princ. Clary	26.00	26.50
" cont. St. Genois	25.00	25.50
" princ. Windischgrätz à 20	16.50	17.50
" cont. Waldstein	20.75	21.25
" Keglevich	14.50	15.00
Obligatiuni deasarcinatore de pamant:		
Cele din Ungaria...	69.75	70.25
" Banatul tem...	69.50	70.00
" Bucovina...	63.50	64.25
" Transilvania...	63.50	64.25
Actiuni:		
A banci nationali...	677.00	679.00
" de credet...	184.80	185.00
" scont...	615.00	618.00
" anglo-austriace...	100.50	111.00
A societatei vapor. dunar...	482.00	484.00
Lloydului...	188.00	190.00
A drumului ferat de nord...	169.00	170.00
" " stat...	241.80	242.00
" " apus (Elisabeth)...	140.00	141.50
" " sud...	171.50	171.75
" " langa Tisza...	147.00	147.50
" " Lemberg-Czernowitz...	168.25	168.75
Bani:		
Galbenii imperiale...	5.72	5.75
Napoleond'ori...	9.68	9.68
Friedrichsd'ori...	10.10	10.15
Soverenii engl...	12.10	12.15
Imperialii russesci...	9.95	10.00
Argintului...	119.00	119.25

celu mai nou, bunu si nevatematoriu
Mediloculu de a colora perulu, in negru si brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu cartonu; perii si peptene etc. pentru peptene 50 cr. Pasta de colorat perulu, negra si bruneta cu totu cu peptene si perii 1 fl. Reseda-Pomada pentru conservarea

1 fl., ea cosmetica 30 cr.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimiterea pretiului si 10 cr.

spese de invalidu.

Depositulu principalu de trimisu in cantitati mari si mici.

In salonul meu de peptene. Stadt, verlängerte Kärnthnerstrasse Nr. 51. si in fabrica:

Neubau, Neubaugasse Nr. 70.

Mai departe la D. A. Moll, apotecariu, Tuchlauben; Eduardu Haubner, apot. „ zum Engel" am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter Rothenthurnstrasse nr. 16; la dr. Girtler, ap. Freiung si c. r. apoteca campestra la Stefansplatz. — In Aradu: (Schwellengreber) friseriu; Brunn: la A. W. Wlasak, apot.; Bozen: I. Bederlinger; Graz: H. Kielsauer si I. Purgleitner; Krakau: I. Jahn; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Liov: P. Nicolash; Lenza: I. Haunsteiner; Laibach: Ed. Mahr; Neugradisca: M. Kapunu; Olmütz: Carolu Steigel, friseriu; Oedenburg: A. Meczey, apot.; Praga: I. Fürst, apot.; Pesta: I. v. Török, apot.; Posiumu: I. Wörsterlów si F. Heinrich; Raab: F. Litzenermeyer, apot.; Reichenberg: Ludovicu Ehrlieb, apot. Salisburgu: I. Szegedin; F. Weiglein; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.

Avisa! Afara d'acestea pomadă fac